

Bedømmelse af hele Situationen kan det vanskelig være anderledes. Jeg beklager det, men det er altid bedst at se Kendsgerningerne lige i Øjnene. Der er blot een Ting, jeg kunde ønske at lægge Tingets Medlemmer paa Sinde, og det er:

Naar man gaar til en Begravelse, skal man vide, hvad det er, man begraver.

Neergaard: Det er nu tredje Gang, vi staa i dette Ting og behandle det Toldlovsforslag, som oprindeligt udgik fra Toldkommissionens Overvejelser, og selvfølgelig er det ikke opmuntrende saaledes Gang paa Gang uden synderlig Udsigt til et Resultat at beskæftige sig med den samme Ting. Ligesom den ærede Ordfører for de tidligere Toldudvalg skal jeg derfor ogsaa fatte mig kort. Det Forslag, som i Aar foreligger for os, er kommet ned fra Landstinget og betegner Landstingets Stilling i Toldsagen. Denne Stilling falder som bekendt ikke sammen med Regeringens. Det tør vel siges, at Regeringen med Hensyn til Toldspørgsmaalet utvivlsomt staaar dette Ting betydelig nærmere end det høje Landsting. Der er Kendsgerninger for det, baade i den højtærede Finansministers Udtalelser i Landstinget og i de Forslag, Regeringen gentagne Gange har fremsat for Landstinget. Regeringen staaar vel — tør jeg antage — overhovedet i Toldspørgsmaalet paa væsentlig det samme Standpunkt som dets Forgænger, som den Regering, der med Folketinget afsluttede den Overenskomst om Toldloven, som gik op til Landstinget i Aaret 1897.

Landstingets Stilling til Toldreformen har, lad mig straks sige det, heller ikke været af den Natur, at den letter det for Folketinget at gennemføre sine Bestræbelser for en Toldreform. Heller ikke kan jeg se, at der fra Landstingets Side er vist, hverken den rette reelle Forstaaelse af denne Sag eller den rette Imødekommen over for Folketingets Stilling. Det maa nemlig aldrig glemmes, hvor tit det end, som det forekommer mig, med nogen frivillig Forblindelse bliver glemt og overset af Landstinget, at det Forslag, der i sin Tid blev oversendt herfra og nu 2 Gange er oversendt til Landstinget, ikke er et Udtryk for Folketingets Fordringer i Toldsagen, — ikke i fjerneste Maade. Hvis Folketinget — og her drejer det sig ikke blot om det sædvanlige Folketingets Flertal, men tillige om den Venstregruppe, hvortil jeg hører, og maaske strækker Flertallet sig her endnu videre — havde givet sine

Ønsker Udtryk i et Forslag og havde sendt det op til Landstinget, vilde dette Forslag have været langt mere videregaaende end det Forslag, vi have sendt op, det vilde i alt Fald være gaaet lige saa vidt som Toldkommissionens Mindretalsforslag, ja, jeg tør sige, videre endnu. Men det Forslag, som vi sendte op, var, som bekendt, et Kompromisforslag, fremgaaet gennem store og betydelige Indrømmelser fra den Side i Toldkommissionen, hvortil jeg hørte. Vi vare i Toldkommissionen slaaede ind paa den Vej, for at naa til et Resultat, at gøre Indrømmelser, naar det forekom os muligt. Den Vej fortsatte vi her i Tinget under den daværende Regerings Mægling. De, der vare Medlemmer af Toldudvalget i 1897, ville endnu erindre, med hvilken overordentlig Iver, der da blev arbejdet for at naa et Resultat, hvorledes Repræsentanter for de forskellige Partier ogsaa for Højre, ligesom ogsaa Regeringen og de Toldteknikere, som den havde stillet til vor Raadighed, arbejdede, som jeg tror at kunne sige, med den bedste Vilje til at komme til et Resultat og med den mest indtrængende Forstaaelse af, at naar man skulde komme til et Resultat i en Sag, der i Aartier har været et Stridsemne mellem Tingene, et Stridsemne mellem de økonomiske Retninger og mellem de politiske Partier, kunde man ikke vente og haabe at gennemføre blot tilnærmelsesvis alt, hvad man kunde ønske, saa maatte der gives efter og gøres Indrømmelser. Disse Indrømmelser bleve gjorde i videste Maal (*En Stemme:* „Det er som man tager det“.). Der blev sagt, at det er, som man tager det; men det kan paavises Punkt for Punkt, at den Toldlov, som vi i sin Tid sendte op til Landstinget, gik videre i Indrømmelser til Modstanderne end nogen som helst anden Toldlov, der tidligere var vedtagen af dette Ting.

Naar man altsaa i Landstinget atter og atter vil gøre gældende over for Folketingets Forslag, at her vil Folketinget trumfe sin Mening igennem, er det ganske urigtigt. Det kan ikke siges for ofte, at det er urigtigt, Forslaget var et Kompromisforslag, hvortil ogsaa den daværende Regering alt i alt havde sluttet sig, det var noget nær det længste, som Folketinget kunde gaa til for at naa en Overenskomst, og det havde ikke været mere end ret og billigt, om man i Landstinget havde forstaaet dette, forstaaet, at her var der ikke at tage Standpunkt til et Forslag, der var fremkommen som et Udtryk for Modstan-